

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Congresul național-bisericesc sârbesc.

I

O mică fracțiune de mai multe decii de mii a poporului sârbesc, părăsind Turcia a trecut cu câțiva arhieri încă la 1690 în Ungaria și a ocupat un petec din această țară, înființând sub scutul unor însemnate privilegii o provincie metropolitană, în cadrele căreia am fost și noi cuprinși un lung șir de ani, rămânând în urma nefericitei uniții fără episcopi, o turmă fără conducători, fără păstori.

Provedința divină a vrut, că un bărbat înțelept, nemuritorul Șaguna, se ne recăștigă independența, se reînvie ierarhia perdută, se reînființează vechia metropolie română și se o reorganizează pe baze tari și solide încă la anul 1868, reintroducând sinodalitatea, care a creat legea noastră fundamentală: statutul organic.

Deci de ani au trecut, decând și coreligionarii Sârbi se nădădăsc zbat pentru a-și crea și ei o constituțiune basată pe o astfel de lege fundamentală, care să fie efluxul canoanelor și al principiilor de adevăratul bisericesc vii, a poporului, care susține întreg organismul bisericesc-cultural.

Tote sfârșirile și întrunirile de până acum în congrese, conferențe, anchete etc. au rămas zadarnice; ba pe timpul ultimului congres, ținut în anul trecut, s'au ales cu puțin încurajătoare declarațiune a ministrului-president bar. Bánffy, „că actualul guvern se va feri să cadă în greșala, care a făcut-o ministrul Iosif Eötvös, când a propus aprobarea și sancționarea „statutului organic al bisericeii ortodoxe române în forma de azi.”

Congresul amintit s'a disolvat fără a fi putut face vr'o ispravă. Majoritatea covârșitoare a ținut morțiș la proiectul său de statut, respingând ori-ce

domolire a dispozițiilor sale, în sensul pretins de guvern.

De atunci s'au mai ținut în acest obiect mai multe consultări, între alte și împreună cu actualul guvern; toate încercările însă au rămas fără succes. Dar divergențele nu se refer numai la împedecarea ingerenței statului în afacerile autonome bisericesci, ci nemulțumiri reciproce există și între membrii congresului, anume între ierarhie și elementul mirean, cari nemulțumiri n'au putut fi aplanate în consfăturile ținute până acum.

Diarele mai prospete ne aduc scirea, că pe 8/20 a lunii curente, adică pe ziua de ieri, a convocat patriarhul Brankovics la Carloviț o nouă conferință, în care se va face ultima încercare de împăcare a elementului clerical și laic și de concepierea unui nou statut pentru autonomia bisericeii sârbesci.

Din incidentul acestei convocări Sârbul Gyurkovics, totodată deputat în dieta țerei, se ocupă mai în detalii cu chestiunea autonomiei bisericeii sârbesci, și publică în diarele „Nascha Doba” din Neusatz și „Narodne Novine” din Agram articlii, a căror inspirațiune externă este evidentă.

Numitul deputat congresual indică, că încă la Martin 1896 la ministrul-șef al congresului în scopul creării unei reforme radicale și că apoi în „Nascha Doba” a prorocit desastrul partidului autonomist la alegeri. Nesuccesul activității congresului întrunit și al conferențelor ulterioare din Carloviț și Budapesta și peste tot întregă activitatea neactivă a congreselor bisericesci de vr'o 30 ani încôce o atribuie el temeliilor „greșite” ale autonomiei, care e în us; și susține, că congrese convocate pe baza statutelor de până acum nu vor putea crea reformele dorite de toți.

Dar sunt greșite vederile d-lui Gyurkovics. Rezolvarea chestiunii autonomiei bisericeii sârbesci nu este a se căuta în temeliile de azi și în cele pe cari sârbii vor să edifice legea organică bisericescă, ci în greutățile, ce de

decii de ani li s'au pus congreselor lor, de ași vota ele înșile un statut organic independent de influințe din afară și mai ales din partea puterii statului. Că afacerea se trăgăneză de mulți ani, este numai pe seama Sârbii nu vor să abdică de drepturile, ce compet bisericeii lor. Ca toate naționalitățile, așa și ei sunt jaluzi pe independența bisericeii lor naționale, de care Gyurkovics așa ușor vrea să abdică.

Nu temeliile proiectatei autonomii sunt greșite, ci vederile lui Gyurkovics.

Precum premisele numitului deputat sunt greșite, așa și concluziunile ce le trage din el nu sunt corecte. Lansază anume ideea, ôre-n'ar fi posibil „a purcede a sanarea autonomiei sârbesci și fără concursul congresului”. O astfel de idee o pôte susține numai un Sârb, care nu ține la ortodocismul și la principiile credinței sale, căci un fiu credincios al bisericeii sale nu pôte în asemenea chestiuni cardinale să apere maxima urgisită și nedreptă „de nobis sine nobis”.

Dar e și imposibilă o astfel de regulare, mai ales, că nu presupunem nici de guvernul nostru, că va încerca o asemenea octroare a unui statut congresual. În anul 1868, sau s'ar putea numai pe lângă suspendarea provisorică a articolului de lege IX din 1868. Chiar se se întempele această în dieta ungară, exemplul n'ar fi urmat și din partea dietei croato-slavone, căci și pe teritoriul acestei țări se estinde metropolia sârbescă și autonomia ei este recunoscută prin o lege analogă dela 14 Maiu 1887. Suspendarea valorii—fie și în mod provisoriu— a acestor legi nici cugeta nu se pôte, pe cât timp este cunoscută influința mare a clubului sârbesc în dieta croato-slavonă.

Gyurkovics încă cunoece aceste greutăți și deaceia trece în articolul său la cernerea altei combinațiuni tot atât de încorecte. „Ar fi pôte mai cu scop” — dice el — se se încredințeze cu elaborarea unui

nou statut sinodalepiscopesc, care seiee în considerare după putință — vrea să dică după cât va conveni guvernului — tradițiunile autonomiei bisericeii sârbesci și experiențele câștigate dela 1868”. Se teme însă, că majoritatea episcopilor sârbesci actuali nu va avea nici dispoziția, nici curagiul, să accepte o lucrare atât de grea și de responsabilă.

Acastă propunere a sa o spriginesce cu provocare la procedura analogă a altor biserici ortodoxe străine și în special cu afirmarea riscată, că „metropolele dela Cernăuți și dela Sibiu încă au obținut la timpul său statutele lor organice dela arhiepiscopii Hacman și Șaguna, êr nu dela congrese alese”.

Netemeinicia acestei afirmări vom dovedi-o într'un articol viitor.

Memoria arhiepiscopului Șaguna. Sub acest titlu scrie diariul maghiar „Pesti Napló” de ieri o mică notiță, în care comunică cetitorilor sei, că biserica noastră va sârba în 28 (nu 26) Iunie a. c. un parastas festiv în memoria repausatului arhieru Șaguna. În șirul comunicatului se cuprinde pe și gâtava date biografice din viața lui afirmațiune, că dela „Adreiu Șaguna a purces ideea pisivității Românilor”, se înțelege pe terenul politic. Nu înțelegem, cum ajunge P. N. dela sârbătorea de pietate față de un dinstins bărbat al bisericeii române la pasivitatea Românilor în politică. De sigur însă, că nu are alt scop, decât ca și un act de pietate al nostru se nu rămăe fără a fi denunțat credulelor autorități maghiare, ca o demonstrațiune de caracter politic. Acastă pervertire a faptului se vede dintr'înconcluziunea, ce-o scôte din afirmațiunea de mai sus, „și de aceea îl sârbătoreșc acum agitatorii”.

Tendința pécătôsă este evidentă, căci, dacă „P. N.” a cetit cerculariul Escelenței Sale arhiepiscopului nostru, a putut afla din el, că credincioșii

FOIȚA.

Rolul Mamei în familie.

de
Maria Cioban
(Urmare.)

Știința fără cultura inimii este nefericire, până când întrunindu-se acestea vor produce binecuvântarea în tot locul.

Pentru-ca dezvoltarea spiritului se ajungă la perfecțiune, trebuie să ținem în vedere creșterea morală religioasă, creșterea națională, formarea inteligenței, formarea memoriei, formarea fantasiei, formarea voinței și a caracterului, a căror temelie la tot cazul trebuie așezată de mână mamei.

Creșterea morală religioasă. Cea mai sfântă schintee în inima omului este fără îndoială credința în D-șeu.

Credința e o vîrtute, un foc sfânt, care încălzește, mîngăie și luminează inimi care o cuprind. Unde este credință acolo e D-șeu, êr unde e D-șeu de acolo dispăre răul și păcatul.

Un om cu credință tare în D-șeu nici odată nu va despara, căci deodată cu cre-

dința răsare și speranța. Êr pe acela în care credem, îl și iubim.

O inimă, care crede în D-șeu, iubește și sperăză ajutorul lui, acela nici odată nu-și va urî viața, căci credința mîntue, speranța dă puteri nouă, êr iubirea ridică sufletul pe aripile fericirii.

Mulți ômeni geniali au devenit aceea ce au fost numai prin credința în D-șeu. Invățatul Moltke, care ca soldat a fost cel mai vîtîz, mergea în fie-care zi la biserică, unde cu pietate ascultă sfînta liturghie. Tot asemenea cel mai mare naturalist și fizicean Newton, nu rostea nici odată cuvîntul „D-șeu” fără ca se-și ridice pālăria de pe cap, și alte multe exemple de acestea sunt în istoria omeniei.

Religiunea are putere și influență neșpus de mare în educațiune, căci prin religiune se întemeiează morala și de acolo buna cuviință.

Dar pentru-ca să avem elevi, cari știu buna cuviință, trebuie să avem mame religioase; êr pentru-ca să avem mame religioase, trebuie să creștem fete religioase.

Din cea mai fragedă etate, mama trebuie se cultive simțemîntul religios și moral al copilașilor sei.

Cea dintâi rugăciune, care copilașul o învață dela mamă, când el abia știe vorbi, o va ști de rost și la adânci bătrânețe, dacă aceea a fost predată cu evlavie cuvenită.

Așa dar baza moralității se pune de mamă atunci, când copilul începe a-și manifesta cea dintâi voință, êr a religiosității când începe a vorbi.

Momentul, când un copil a învățat dela mamă a-se ruga, cu gingășie i-a împreunat mîinile se se rîge lui D-șeu, acel moment va rămăne pururea viu în memoria și inima lui.

Sentimentul religios și moral se mai pôte cultiva și prin exemple. Mama trebuie se vie totdeauna cu exemplu bun, êr de exemple rele se-și ferescă copiii, se nu-i lase în societatea servitôrelor, precum nici în societatea altor copii rău crescuți.

Creșterea morală este temelia vieții, pentru-aceia mama se nu pîrdă din vedere cum se dezvoltă însușirile copilașilor sei și cu deosebire ale fetițelor. Să le deprindă de micuțe a iubi adevărul, pedepsind minciuna, căci o fetiță, care minte pe mamă-sa, nu va fi sinceră nimărui, și de aici pôte isvorî ruina fericirii pe întregă viața. Prin exem-

ple religioase fetița trebuie deprinsă de mică să fie modestă și iertătoare.

Mama se o învețe a erta prin exemplul, căci unde mama e ertătoare și bună, sigur și fetița se va sili se urmeze mamei. Êr a erta este o însușire sfîntă. Omenii cu spirit mare sunt în stare erte, până când cei mai inferiori, cred că a ertat este o lașitate. Așa dar pentru a desvolta și cultiva simțul moral rolul mamei este de a începe opera sa încă din lăgăn. Prin religiune și exemple bune ea trebuie se crească copii buni, modești, sinceri și ertători, și ca atari. va fi ușor a-i deda la bună cuviință, ceea ce însă numai atunci se va și realisa, când ea singură va avea în inima ei credința în D-șeu.

Educațiunea națională. Datinile și obiceiurile vîdute în casa părintească rămăne totdeauna dulci impresiuni pentru copii, la tot cazul se li se ridică altare naționale. Pentru aceea mama este chemată să învețe copilașii limba lor, êr nu se vorbească cu ei în limbi străine. Un copil, care prima rugăciune a învățat-o în limba lui, își va iubi biserica și iubindu-și biserica își fericeste nămul; êr acei copii, cari cuvîntul „mamă”

cele mai vechi biserici din patrie serbeză memoria unui preavrednic arhieru prin acte religioase, lădite după însuși ordinul arhieriscopesc „de ori-ce colnrit politic“.

Denunțarea diarului maghiar este tot atât de adevărată, pe cât e de adevărat și faptul, că Șaguna a dat idea pasivității. Lanoi tot băiatul scie, că Șaguna a fost cel mai convins aderent al activității, pentru care fără întrerupere a predat în continuu diarul nostru, credicios vederilor întemeiorului său; numai colaboratorii lui „P. N.“ nușciu așa elementare lucruri din viața noastră politică — și cu toate acestea se gerăză și îmbulzesc a fi sfetnicii conducătorilor actuali ai statului.

Noua reformă școlară. In 3, 4 și 5 iulie se va ținea în Budapesta un congres al profesorilor dela preparandiile de stat, cu scop de a discuta și vota un anteproiect de lege referitor la reforma preparandiilor de stat și confesionale și a învățământului din acele. Congresul va cere abrogarea actualei legi privitoare la preparandii. Ca în toate acțiunile culturale a le domnilor dela putere, astfel și acum ne putem aștepta la noue lovituri în autonomia noastră, mai ales în ce privește calificarea învățătorilor și darea diplomelor.

Trecerea Nestorienilor la Ortodoxism.

In cronica „Bisericei Ortodoxe Române“, fascicolul de pe luna lui Maiu a. c., aflăm următorul important comunicat bisericesc:

In numărul trecut al acestei reviste DI C. Erbiceanu a tradus după revista Patriarhiei din Constantinopol un foarte important articol*) despre încercările de unire cu biserica din Anglia. Atrag cu deosebită atenția cetitorilor asupra acestui articol.

Prin mijlocirea D-lui Const. Chiricescu, profesor la facultatea de teologie, primim și o dare de semn asupra trecerii Nestorienilor la ortodoxism tradusă din rusesc de către părintele Ierodiacon Varlaam Dimitroff-Ribolovsky, student al facultății noastre de teologie. Ne facem o deosebită plăcere de a o publica aici, căci „si are marea ei importanță din multe puncte de privire și asupra cărei vom reveni mai în urmă.

Trecerea Nestorienilor la ortodoxism.

Deputația de Siro-Chaldei-Nestorieneni în cap cu episcopul Mar-Iona al Urmiului, sosită

*) publicat și în „Tel. Rom.“ Nr. 52. a. c.

și prima rugăciune o vor fi rostit în limbi străine. aceia se vor rușina de națiunea lor, vor deveni renegați și ca atari vor fi rușinea neamului. Chemarea mamei e ca să de prindă copilașii de mici a-și iubi limba și alte obiceiuri frumoase, cari sunt în legătură cu religiunea.

„Dacă nămul nostru a fost atât de trainic, ca să păstreze curat și necorcit limba și datinele, o datorim neapărat în mare parte femeii române, sau mai bine dis țărancei române. Da pentru-că, până bine de curind, clasa noastră de știință și intelegință se trăgea aproape exclusiv din opincă și mama ei a fost țărancă română“. (M. B. „Fetițele noastre“. Tribuna Poporului. Nr. 27—1897).

Când mama va iubi limba, religiunea, datinele și doinele frumoase, învățând și pe copilașii nămului său, atunci ei le vor păstra cu scumpătate; dar când ea va iubi numai ce e străin, va vorbi și cetai mai bucuos în limbi străine, nu va prețui obiceiurile poporului, atunci nici copiii ei nu pot fi mai buni.

Pentru-ca simțul național să se păstreze și cultive în inima copiilor, mama trebuie să-i învețe poezii acomodată și să le istoriască povești de caracter național, ca astfel să crească fie-care conșcui de naționalitatea sa și atunci la tot casul nu se vor fert de națiunea la care aparțin.

(Va urma.)

în St Petersburg cu scop de a cere de la Sf. Sinod primirea poporului nestorian în Ortodoxism, ședând în curs de câte-va săptămâni în lavra lui, Alexandru-Nevsky, a vizitat și a făcut cunoscință cu cele mai însemnate localități ale capitalei poporului Ortodox-Rus și în același timp s'a pregătit pentru intrarea nestorienilor în sinul Sf. Biserici-Ortodoxe. Măreția și podoba bisericeilor ruse, pomposul serviciu s'vârșit în ele de către soborul ierarchilor Ruși și cunoscința cu viața religioasă a bisericeii ruse a făcut adâncă impresie asupra membrilor deputațiunei și a dat mai mare impuls dorinței lor căldurose de a intra cât mai curând în sinul sfintei Biserici Ortodoxe.

In sfârșit, toate pregătirile fiind sfârșite, Sf. Sinod a bine-voit să i primescă în sânul Ortodoxiei și trecerea lor s'a s'vârșit în modul următor.

In ajunul s'rbătorii Buna-vestire Sf. Sinod s'a adunat la ședință mai de vreme ca de obicei și anume la orele 11 de dimineață. In același timp a sosit și capul Siro-Chaldeilor-nestorieneni perși, episcopul Suporganului și al Urmiului Mar-Iona cel ce cerea unirea cu Sf. Biserica Ortodoxă, ca smerit rugător, bătând în ușa sf. biserici ortodoxe ședea în camera vecină la ușa ce ducea în sala ședinței Sf. Sinod. Secretarul Gurieff raportă Sf. Sinod, că într-una din ședințele lui trecute au fost discuțiunea mai pe larg despre primirea supușilor perși, Siro-Chaldei-Nestorieneni, sosiți în St. Petersburg în cap cu episcopul Urmiului Iona, în sânul bisericeii ortodoxe. Atunci Primatul Sf. Sinod Inalt Prea Sfințitul Mitropolit al St. Petersburgului Paladie se adresă către ceilalți membri ai sinodului cu întrebarea: „Episcopul Urmiului Iona cere unirea cu noi și șade la ușa; îi dați voe se între la noi?“ Ca răspuns la această membrii Sf. Sinod au exprimat aprobarea lor prin înclinarea capului și episcopul Iona fu introdus, de către ieomonahul Theofilact și preotul David Venieminnoff, în sala Sf. Sinod și așezat la obicinuital loc al episcopilor nou-numiți. El a fost îmbrăcat în costumul său național și față, încadrată cu o mare barbă jumătate albă, a produs o favorabilă impresie. I-se propuse să cetească mărturisirea credinței, pe care el a pronunțat-o clar în limba sirică-veche, după această aceiași mărturisire a fost citită de ieromonahul Theofilact și în limba slavonă, apoi episcopul Iona cu mâna sa proprie a iscalit mărturisirea sa de credință, care conchide în sine și lăpădarea sa de nestorianism. După ascultarea mărturisirei de credință Primatul Sf. Sinod a întrebat pe cei-lalți membri ai Sinodului: „Primiți pe episcopul Iona în comunitate cu biserica ortodoxă?“ Inalt Prea Sfințit. Mitropolit al Kievului Ioanichie a răspuns: „Propun pe baza canonului 95 al Sinodului al VI-lea ecumenic, să se primească episcopul Iona și cei ce sunt cu dânsul în rangurile lor“. Cei-lalți membri ai sf. sinod au aprobat și această propunere. Atunci episcopul Iona închinându-se sf. Cruci ce ședea pe masa unde țineau ședința membri Sf Sinod, și înclinându-se către dânsii a eșit din sala ședinței condus de aceleași persoane de care fusese introdus. Actul formal despre primirea episcopului Iona și a celor-lalți ce sânt cu dânsul în sinul ortodoxismului cu acesta se și fiu. Inșă și solemnitatea unirii lor s'a s'vârșit înaintea serviciului divin chiar în ziua de Buna-vestirea Prea Sfintei Născătoare de Dumnezeu.

In ziua amintită deja de timpuriu până la începerea Sfintei liturgii poporul în mase compacte mergea către biserica lavrei lui Alexandru-Nevsky, doritor să vadă rara solemnitate a unirii unui episcop de credință străină și a servitorilor bisericesci supuși lui cu biserica ortodoxă. Cei ce dorian unirea au fost, afară de Iona episcopul Suporganului și al Urmiului, archimandritul Ilie din Armudaciag, preotul Gheorghie Bedjan, Serghie Badal și diaconul Iacov Babazan. Inșă și unirea a fost s'vârșită între ceasuri și liturgie de Inalt Prea Sfințitul Paladie, Mitropolitul St. Petersburgului cu deosebită ceremonie numită: „cum trebuie a primi pe cei ce vin către biserica ortodoxă dela religiunea nestoriană“, dinadins tipărită pentru această ocaziunea în tipografia sinodală. Intra-dever spectacolul a fost foarte mișcător când

zelosul primat al bisericeii Russe ortodoxe, înconjurat de vicarii lui și corpul clerical a întâmpinat pe cei noi uniți la ușile bisericesci și i-a întrebat: dacă ei voiesc a se lăpăda de greșelile și rățăcirile mărturisirei nestoriene și a intra în comunitatea religiunei catolice-ortodoxe, la care ei au răspuns: „Voiesc“ (episcopul Iona în limba sirică veche, iar cei lalți în limba slavonă). Apoi după s'vârșirea unei scurte rugăciuni pentru cei noi uniți, Inalt Prea Sfințitul primat întrebă: „Te lăpești de nedrepta învățătură cum că în Domnul nostru Iisus Christos sunt nu numai două naturi, — Dumnezeuască și omenescă, dar și două ipostasuri, — Dumnezeu și omenirea, și te lăpești de învățătura lui Nestorie și de toți urmașii lui?“ Răspuns: „Mă lăpăd“. — Întrebarea: „Te lăpești de nedrepta învățătură, că Prea Sfinta Feciōră Maria, care a născut într-adever pe Christos Domnul nostru, nu se cuvine a o numi Născătoare de Dumnezeu, ci numai Născătoare de Christos?“ — Răspuns: „Mă lăpăd“. — Întrebarea: „Voiesci dar a te uni cu sfinta biserica catolică-ortodoxă de răsărit, și promiți tu că vei fi ascultător ei?“ — Răspuns: „Voiesc și promit din totă inima mea“. Apoi după mărturisirea credinței și promisiunea dată din partea celor noi uniți că vor cinsti pe toate cele șapte sinode ecumenice și vor primi dogmele și cânónele întărite de ele, că vor onora sfintele icóne „după rațiunea bisericeii ortodoxe, raportând cinstirea lor către primordialul lor chip prezentat“, și că vor păstra toate statutele și tradițiunile sfintei bisericeii, zeosul primat a pus d'asupra lor omoforul său și le-a spus: „Intrați în biserica ortodoxă și pe deplin arunceți rățăcirile în cari ați fost, adorați pe Atot-țiutoriul Părinte, pe fiul său Iisus Christos și pe Sfintul Duh, — Treimea cea de o ființă și nedespărțită“. După aceia cei noi convertiți în cântări de psalmi și rugăciuni au fost conduși spre amvonul bisericeii unde ședeau membrii sf. sinod, ér pe o masă ședea Crucea și Evanghelia și înaintea lor cei noi uniți au pronunțat următoarea promisiune: „Religiunea catolică ortodoxă, pe care acum cu bună-voință o mărturisesc întrăgă și neapărat o vom păstra până la sfârșitul veacului, Domnul ajutându-mi, tare o voi pădi: și poruncile ei cu zel și bucurie voi stăruia a le indeplini, păzind în neprihănire, cât e posibil, cele sfinte. Spre încredințarea acesstei promisiuni a mea s'arut cuvintele și Crucea Mântuitoriului meu. Amin“. Apoi cei noi convertiți au stat în genunchi și Primatul-Ierarh a cetit d'asupra lor o rugăciune deslegătoare de toate păcatele și ceremonia unirii s'a finit. S'a început, apoi Dumnezeu-iasca liturgie, s'vârșită de Inalt prea sfințitul Mitropolit Paladie în conlaturgare cu membrii sf. sinod înalți prea sfinții: Vladimir mitropolitul Moscovei și al Colomenului, Antonie Archiepiscopul Filandei și al Viborgului, Prea Sfințitul Dimitrie Episcopul Tverscului și al Colomenului și cel nou unitul Iona Episcopul Suporganului și al Urmiului. Serviciul divin s'a finit cu un Tedeum de mulțumire, cântându-se „mulți ani trăiescă“ pentru Impăratul și casa Impăratescă, pentru sf. sinod cu primatul său Inalt Prea Sfințitul Paladie și pentru cel nou unit Episcopul Iona cu protejații de Dumnezeu păstoriții ai lui. Poporal în mare număr se apropia de Vlădica Iona, spre a se învrednici de bine-cuvântarea lui arhieriscoporală.

(Va urma.)

Parastasul lui Șaguna.

In șirul festivităților, ce se vor arangia în a. c. în memoria fericitului arhierp. și metrop Andreiu baron de Șaguna, să cuprindă și un parastas-solemn, oficiat în 16/28 Iunie în biserica cea mare din Rășinari. După terminarea serviciului divin va avea loc în edificiul școlii o masă comună. Preaonorății Domni, Dómnne, etc, cari doresc a participa la această masă se binevoiască a se însinua cel mult până în 12/24 Iunie a. c. la secretariul consistoriului archidiececan Dr. Elie Cristea. Prețul unui cuvert este 3 fl.

Sibiu, Iunie, 1898.

Zaharie Boiu m. p. Nicolau Ivan m. p.
Dr. D. P. Barcian m. p. I. de Preda m. p.
Dr. Elie Cristea m. p.

Invitare

la

Festivitatea parastasului

ce se vor oficia în

REȘINARI

Marți, la 16/28 Iunie 1898

din incidentul împlinirii unui pătrării de véc dela mórtea marelui arhieriscop și metropolit.

ANDREIU baron de ȘAGUNA.

Sibiu, 1/13 Iunie, 1898.

Comisiunea consistorială.

Program:

1. La 9 ore dimineața: Sânta Liturgie.
2. După terminarea Liturgiei: Parastas solemn. Ambele se vor oficia în biserica cea mare. — Cântările liturgice le va escuta „Corul seminarial“, ér cântările dela Parastas „Reuniunea română de musică din Sibiu“ și „Corul seminarial funebru“.
3. „Cuvânt comemorativ“ la finea parastasului, rostit de asesorul consistorial Zaharie Boiu.
4. Eșirea la mormânt și încheierea parastasului.
5. Impărțirea pomenelor pentru s'racii din Rășinari.
6. La ora 1 d. a.: Masă comună în edificiul școliei.

Ordinea în biserică.

P. t. participanți se binevoiască a se presenta în biserică încă înainte de începerea parastasului. Corporațiunile și deputațiunile sunt pofite a intra corporativ în biserică, unde vor ocupa locurile, ce li se vor avisa din partea celor instituți pentru susținerea ordinii.

Locurile din biserică s'au împărțit astfel:

In hora dréptă:

Consistoriile și corpurile profesionale, reprezentanța comunei bisericesci Rășinari, reprezentanții corporațiunilor lumesci.

In hora stângă:

Autoritățile civile, reprezentanții comunei politice Rășinari, deputațiunile corporațiunilor bisericesci din afară.

Școlile corporațiunilor se încheie, atât de o parte cât și de cealaltă, cu elevii seminariali și cu elevii mai mari ai școlilor din Rășinari.

Pentru public rămâne spațiul dela intrare până la horele bisericeii.

Galeria e rezervată pentru corurile de cântări.

Eșirea la mormânt se va face în ordinea următoare:

Cortegiul se deschide cu elevii școliei din Rășinari; acestora le urmăză elevii seminariali, apoi preoțiunea în funcțiune, consistoriile, autoritățile civile, corpurile profesionale, reprezentanții corporațiunilor bisericesci, reprezentanții coporațiunilor lumesci; cortegiul îl încheie reprezentanțele comunei Rășinari.

Ordinea preste tot va fi susținută prin elevi seminariali și pomperii din Rășinari.

Notă: Intrarea în biserică și la masa comună este permisă numai pe lângă bilete de intrare, cari se pot căpăta în Sibiu la secretariul consistoriului archidiececan Dr. Elie Cristea, ér în Rășinari la președintele comitetului parochial, parochul Emilian Cioran.

Invitare

la

ȘEDINȚA FESTIVĂ

a

societății de lectură „Andrei Șaguna“

ce se va ține

Duminecă, la 14/26 Iunie, 1898

din incidentul împlinirii unui pătrării de véc dela mórtea marelui arhieriscop și metropolit

ANDREIU baron de ȘAGUNA

în sala cea mare a noului edificiu seminarial.

Inceputul la 7½ ore s'era.

Sibiu, 5 Iunie, 1898.

Comitetul arangiator.

Programul.

- a) „Rugăciune“, cor de Demetriu Cuntanu.
- b) „Discurs comemorativ“ asupra vieții și activității arhieriscopului „Andrei“ de Lazar Tritean, cleric în curs. III.
- c) „Psalmul CXXXIII“, cor de Eus. Mandyczewski.

Programa

examenelor dela școlile Medii gr.-or. române din Brașov cu finea anului școlar 1897/98.

Examenele de maturitate.

Luni și Marți în 8 și 9 Iunie v. va fi examenul verbal de maturitate la gimnasiu.

La examenele de maturitate nu pot asista școlarii; pentru publicul mare ele sunt deschise.

Examenele private

cu școlarii privațiștii din școlile medii se vor ține în zilele de 15—20 Iunie v., având a se prezenta școlarii privațiști în 15 Iunie v. la orele 7 dimineața în cancelaria direcțiunii și a depune taxa de examen.

Examenele publice de încheiere.

A) La gimnasiu.

În	Clasa	Obiectul	Profesorul
7 ¹ / ₂ —8	VII.	Maghiara	Dr. Ioan Bunea
8—8 ¹ / ₂	"	Matematica	L. Nastasi.
8 ¹ / ₂ —9	VI.	Religia	Dr. Făgărășian
9—9 ¹ / ₂	"	Româna	Dr. Ioan Bunea
9 ¹ / ₂ —10	V.	I. naturală	Ip. Ilasievici
10—10 ¹ / ₂	"	Elina	P. Budiș
10 ¹ / ₂ —11	IV.	Hatina	Dr. Iosif. Blaga
11—11 ¹ / ₂	"	Româna	P. Dan
11 ¹ / ₂ —12	"	Declamațiune.	

2 ¹ / ₂ —3	III.	Istoria	V. Goldiș
3—3 ¹ / ₂	"	Germâna	Ip. Ilasievici
3 ¹ / ₂ —4	II.	Geografia	D. Lupan
4—4 ¹ / ₂	"	Geometria	P. Percea
4 ¹ / ₂ —5	I.	Latina	P. Dan
5—5 ¹ / ₂	"	Geografia	D. Lupan

B) La școala reală.

În	Clasa	Obiectul	Profesorul
7 ¹ / ₂ —8	IV.	r. Fancesa	I. Prieu
8—8 ¹ / ₂	"	"	Aritmetica A. Ciorte
8 ¹ / ₂ —9	III.	"	Maghiara N. Bogdan
9—9 ¹ / ₂	"	"	Fisica I. Maxim
9 ¹ / ₂ —10	II.	"	Româna N. Bogdan
10—10 ¹ / ₂	"	"	Is. naturală G. Chelariu
10 ¹ / ₂ —11	I.	"	Geografia D. Lupan
11—11 ¹ / ₂	"	"	Geometria P. Percea

Notă. — Examenele se țin în sala festivă a gimnasiului.

Mercuri în 24 Iunie v. se va ține examenul de cântări cu școlarii clasei I. reale și a II. gimnasiale la 11 ore a. m. în sala festivă.

Duminecă în 28 Iunie v. după serviciul divin, la care vor participa toți școlarii se va încheia în mod solemn anul școlar 1897/98, distribuindu-se premiile în sala cea mare a institutului.

La încheierea anului școl. în 28 Iunie, fiecare școlar va primi testimoniu școl. și un esemplar din Anuarul școlii.

La examenele acestea precum și la festivitatea de încheiere a anului școlar se invită cu toată stima părinții școlarilor, amicii și binevoitorii acestor școle.

Brașov, în 1 Iunie v. 1898.

Direcțiunea.

Noutăți.

AVIS! Preanorații d-ni abonenți ai ziarului nostru, cari încă pe cartatul I. sau al II. al anului curent n-au solvit prețul abonamentului, deși au primit fôia regulat, sunt prin această pofțiți să achiteze abonamentul în timpul cel mai scurt, căci la din contră li se va sista espedarea mai departe a ziarului.

Administrațiunea

„TELEGRAFUL ROMAN”.

Regele Carol la Petersburg. Diarele din România aduc seirea pozitivă, că M. Sa regele Carol va merge în curând la Petersburg pentru a visita pe M. Sa Țarul Rușilor. În călătorie va fi însoțit de prim-ministrul Sturdza. Regina Elisabeta rămâne la Sinaia.

Êrași sêlbătăcii gendarmăresci. În 12 l. c. n. și-a sêrbat cununia dl *Alexandru A. Macaveiu*, proprietariu de mine în Bucium-șasa, cu d-șora *Lucreția Gomboș*, din Vidra de sus.

Actul cununii s'a sêvrșit în biserica gr. or. din Vidra de sus. Familia Gomboș,

fiind una dintre familiile cele mai distinse și având o trecere mare înaintea poporului român din munții apuseni, sătenii de prin comunele pe unde aveau să treacă mirii din Vidra de sus spre Bucium șasa s'au folosit de ocaziunea binevenită de ai face onorurile cuvenite, ridicându-le porți do triumf și făcându-le mari ovațiuni. Cea mai imposantă primire a avut-o mirii în Câmpeni, unde un tânăr împodobit cu o pantiflă tricoloră, prin o vorbire frumoasă a binevenat pe miri oferind miresei și un buchet de flori.

Primirea din Câmpeni a turburat reu sângele gendarmilor, căci pe neașteptate s'au prezentat doi gendarmi înarmati până în dinți înaintea trăsuri, în care se aflau d-nele Eug. C. Pop, Iosif Gomboș, n. Cotișel și d-șora Domnica Chirtop, oprind trăsura în loc a demandat vizitiului să ia jos tricolorul de pe hamuri și cu puști îndreptate spre damele din trăsura, amenințându-le, că dacă se vor opune „ordinului mai înalt” vor fi împușcate. Ținuta d-șorei *Domnica Chirtop*, față de acești doi „indivizi” a fost bravă. Cu un ton energic și hotărât a protestat contra neluguiirilor comise.

Gladstone și musica. „Omenii rîi nu cântă”, ȳice Goethe. Tot cam ȳe principiul acesta a fost condus și nemuritorul Schakespeare cînd a scris: „Omul, în sufletul cîrui nu este cîtuși de puțină musică, și pe care simfonia muzicii nu-l emoționează, acela e capabil de trădare, de nedreptate. Mișcările sufletului sîu sunt tardive și melancolice ca nîptea”. După Gladstone, musica este un dar de la Dumnezeu. Marele bărbat de stat admira mult cîntecul gregorian. Pe Wagner nu-l iubia, fiind-că nu e destul de simplu. Iubia pînă la fanatism oratoriul Morset vita al Francezului Gounod. La o ocaziune, înaintea unei mari societăți, a vorbit cu atîta însuflețire despre musică, în cît a fost purtat pe umeri de cîtră ascultători. Analizele sale le-a sfîrșit afirmînd că musica nu este numai cea mai nobilă distracție a omenirii, ci tot-odată și o indispenabilă condiție a fericirii ei.

Monumentul comemorativ al încorporării Dobrogei la România. ce se va ridica la Tulcea, este deja în mare parte terminat. Un întaiu transport de blocuri va fi espediat din Veneția la începutul lunii viitoare. Esecutarea acestei lucrări de artă este încredințată mîestrelui sculptor român Vasilescu, care lucrăză la Veneția. Monumentul va costa 65.000 lei.

O vizită la d-nii Mocionyi. În „Timpul” din București aflăm publicate următoarea comunicare: Êta cîteva amănunte asupra excursiunii, pe care d-l profesor și director V. Cîrnu Munteanu a făcut-o în Bănat cu 12 elevi ai școlii de agricultură dela Herăstrău: Scopul acestei excursiuni era de a vizita domeniile fraților Mocionyi și ale contelui Csekonics, domenii, al căror renume a trecut granița din cauza culturai sistematice, ce se practică pe ele. Primul domeniu vizitat de d-l Munteanu cu elevii sîi a fost Căpâlnașul, proprietate a fraților Alecsandru și Eugen Mocionyi, cei mai mari proprietari români de pămînt din Ungaria. Acest domeniu, care are o întindere de 30.000 pogone, în mare parte pădure, este reputat prin curtura modernă, ce se face pe dînsul. Primirea ce s'a făcut d-lui Munteanu și elevilor sîi a fost din cele mai căldurose. Dl Eugen Mocionyi s'a simțit foarte măgulit de această vizită și, ca o probă a bucuriei sale, d-l Mocionyi, împreună cu soția sa și două copile, au dejunat și prînzat la masă cu excursioniștii români. Tot timpul mesei domnul, d-na și d-șorele Mocionyi au vorbit românește — și o românească alêsă — cu elevii români, interesându-se de aproape de starea lucrurilor și mai ales a agriculturii din România. Insuși d-l Munteanu a rămas uimit de viața românească de pe acest domeniu. Dela Căpâlnaș excursioniștii români au mers la Bulciu, unde au vizitat întinsul domeniu al dlui Zeno Mocionyi. Din cauza lipsei de timp — căci se apropie examenele — dl Munteanu a fost nevoit să renunțe deocamdată la vizita domeniului contelui Csekonics. Aflăm, c după inițiativa dlui Munteanu, neobosit director al școlii de agricultură dela Herăstrău, ministerul domeniilor va trimite ȳilele aceste d-lor Eugen, Alexandru și Zeno Mocionyi o călduroasă adresă

de mulțumire pentru primirea afabilă și familiară făcută elevilor școlii dela Herăstrău.

Sêrbare în amintirea lui Francisc Palacky. Marți în 14 Iunie s'au împlinit o sută de ani de cînd într'un mic sat (Hodslavițe) din Moravia s'a născut Francisc Palacky, un bărbat luminat al Cehilor, istoric, filolog, politic și literat, unul dintre acei rari bărbați, care a fost deșteptătorul, sfătuitorul și apărătorul cu condeiul și cuvîntul al națiunii sale. Palacky și-a făcut studiile gimnasiale între Slovaci, s'a dus apoi la Pojun, unde a făcut studiile academiice (filologia și istoria), apoi la Praga unde și-a petrecut viața pînă la mîrtea-i întêmplată la 26 Iunie 1876.

Francisc Palacky a scris istoria Poporului cehic și a ȳerilor în care locuiesc acest popor. Scrierile și activitatea lui politică au avut mare înfîurire asupra vieții națiunii cehice.

La 1848 el s'a pus în frunrea mișcărilor politice și de atunci pînă la mîrtea sa a luptat neînterupt pentru egala îndreptățire a poporului cehic. Primul congres slav dela 1848 l'a ales președinte. Chiar și înaintea străinilor avea mare trecere și Nemții i-au tradus aproape toate scrierile.

În amintirea lui Palacky se vor face mari sêrbări în Praga, la care vor lua parte reprezentanți de ai popoarelor slave: Cehi, Ruși, Poloni, Ruteni Croați, Sloveni, Sêrbi, Slovaci etc. Consiliul comunal din Petersburg a hotărît să depună pe mormîntu lui Palacky o cunună, pe care o va duce la Praga proprietarul ȳiarului rusesc „Swet”, generalul Komarow. Dintre ȳiaristii slavi vor lua parte afară de Cehi: 14 Sloveni, 4 Slovaci, 5 Sêrbi, 6 Croați, 18 Poloni, 1 Rutén. Sêrbările din Praga vor ține patru ȳile; cu privilegiul acesta se va pune piatra fundamentală la monumentul, ce i-se ridică lui Palacy acolo, și care va costa 100.000 florini.

Cîntăreții de la bisericile ortodoxe române din Bucovina au ales o delegațiune, cu însărcinarea să se prezinte la Împêratul Francisc Iosif, spre a-l ruga se li-se îmbunătătescă lefurile, căci fondul religiosar român de 20 milioane de florini de unde sunt salarisați, e al bisereci române, iar nu al bisericilor străine cari se înfruptăză din acest fond constituit de Ștefan cel mare. Delegațiunea care se compune din d-nii M. Beuca, G. Nastasi și I. Cosovén va fi primită Luni la Viena în audiență de cîtră Împêrătul Frantz Iosef, — cum spune Patria din Cernăuț.

Contra Ovreilor. În Galiția au decurs cele mai estinse agitațiuni contra lipitorilor tuturor popoarelor.

A întervenit afară de gendarmerie și miliția pentru restabilirea ordinii. Numeroși, pînă acum peste 50 creștini, au fost împușcați. Probabil se va decreta statariul.

Fortună. În 5/17 a lunii curente s'a descărcat preste comital Aradului o mare furtună, care a cauzat sêmănăturilor pagube însemnate.

În Curtici a trăsît pe păzitorul de câmp George Tesedan, care a rămas mort, ȳr lui Teodor Rusu, ce sta lîngă el, i-a paralisat fulgerul o mînă.

Un copil monstru. În comuna Știrbeiu, județul Romanați, România, femeia Maria C. Ghiță a născut un copil fără mîni și fără picioare. În locul picioarelor însă are două degete mari cu unghii. Atât mama cît și copilul sunt sănătoși.

Divorțul unui surdo-mut. În București e cunoscut Maximescu, vînzătorul ambulat de romane ruginite, Genoveve, Jianu doruri și altele de soiul acestora. Cine frecventează cafenelele și restaurantele, îl cunoște bine, dar mai știe că spre a întra la tocmelă cu dînsul, trebuie ȳre-cum să fie înțiat în arta mimice. De altminteri pentru tîrguêla acesta nu se cere să fi versat în această artă. Mișcarea degetelor ajunge. Dar iată că Maximescu, care e om însurat, s'a văzut și el silit să alerge la tribunal ca să cêră di vorț din cauza mizeriilor ce-i făcea de un cîrd de vreme jumătatea lui. Cum să facă el pe tribunal, care n'a fost inițiat încă în

mimica divorțului, să pricêpă motivele de divorț? A făcut și el ce a putut, și tribuna-lul l'a înțeles, servidu-se de un interpret.

Afacerea a avut mai multe înfățișări. La ultima înfățișare, cînd era să se pronunțe divorțul, nevasta lui Maximescu zice că 'și-a perdut tinerețea cu dînsul și n'are bărbat de lăsat. Președintele cearcă să facă împăcare. Interpretul întră în rolul lui, făcînd semnele necesare pentru a exprima dorința președintelui. Maximescu se înfurie, face semne de negare și pentru a exprima maltratările ce le suferia din partea nevastei, era aproape să se repedă la avocalul lui spre a-l cîrpi, dar se oprește de o dată și-și aplică sieși cîte-va lovituri trîgînduse și de barbă. Tribunalul a înțeles traiul rău ce-l avea Maximescu din partea nevastei, și, ne mai insistînd asupra împăcării, pronunță divorțul în lăritatea generală a publicului asistent.

Biografia fericitului arhiepiscop și metropolit Andrei baron de Șaguna a apărut în ediție populară în tipografia diecesană din Caransebeș cu portretul fericitului, și se pôte cîpêta la Librăria diecesană cu prețul 10 cr.

Curs de vierit.

Sibiiu, 17 Iunie n.

Președintele comisiunii economice comitatense din Sibiiu cu data 15 Iunie c., nr. 174 vestește, că comisiunii ia succes a câștiga pentru ținerea de prelegeri din vierit, împreunate cu demonstrații practice pe excelentul specialist dl Friedrich Caspari, comisarul de vierit al comitatului Têrnava-mare.

Dl Friedrich Caspari va ȳine prelegeri în următoarele localități:

În 23 Iunie c. n. în sala cea mare a palatului comitatens din Sibiiu.

În 24 Iunie c. n. în Mercurea, în locul ce-l va destina protopretorul concerent, și pe care îl va face cunoscut comunelor interesate.

În 25 Iunie n. c. în Sas-Sebeș, în locul ce-l va destina și îl va face cunoscut magistratul.

Aceste prelegeri se încep la ȳrele 10 a. m. Locul și timpul demonstrațiunilor practice de după prînz (cam la 3 ȳre) se vor face cunoscute în decursul prelegerilor ținute înainte de amiază.

La aceste prelegeri și demonstrațiuni au înțrare liberă toți cei-ce se intereseză de cultura viilor. Este în interesul mai ales al celor-ce se ocupă cu vieritul a lua parte la aceste prelegeri.

Comitetul central al Reuniunii de agricultură din comitalul Sibiiului.

D. Comșa,
preș.

Victor Tordășianu,
secretar.

Mulțamită publică.

Redusă la imposibilitatea de a mulțumi fiecărui în particular pentru ne-nunmeratele acte de condolență și simpatii din incidentul trecerii la cele vecinice a mult regretatului meu soț

Dr. NICOLAE MAIER,

fost profesor și protopresbiter, vin a exprima pe această cale sincera mea mulțumită și recunoștință tuturor aceloră, cari în aceste momente de adînc doliu și-a adus aminte de mine, și îndeosebi mă simt deobligată a exprima recunoștința mea adîncă tuturor corporațiunilor și instituțiunilor nîstre din Sibiiu, Sêliște și jur, cum și stimabilului domn prim-pretor Petru Draghici, care în calitate de president al comitetului parochial și membru al sinodului protopresbiteral, prin neobosită sa conlucrare a făcut ca ultimul onor dat rămășițelor pămîntesci să fie vrednic de memoria în veci neuitatului meu soț.

Sêliște, 7/19 Iunie 1898.

Vêd. Maria Maier n. Dancăș.

Nr. 1324—1898 Bis.

[73] 1-3

CONCURS.

Pentru întregirea postului de paroh din comuna Blăjeni-Sat se escrie pentru a treia-oriă cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post dau suma de 341 fl. 10 cr.

Petenții au a-și așterne cererile instruite conform normelor în vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termenul deschis.

Brad, la 19 Februarie 1898.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Zărandului.

Vasile Damian,
protopresbiter.

Nr. 96/1898

[72] 2—3

CONCURS.

Pe baza deciziei comitetului parohial dela 10 Maiu 1898 a comunei bisericesti gr.-or Vidra de-sus în protopresbiteratul Câmpenilor se escrie concurs, cu termen de 30 zile dela prima publicare oficiôsă, pentru întregire în mod definitiv a două posturi învățătorești vacante dela școala acestei comune bisericesti.

Emolumentele sunt pentru fiecare post învățătoresc: salariu de 300 fl. v. a. din cassa sf. biserici solvit în rate lunare anticipative, — cuartir liber cu competența de pământ și câte 12 m. lemne de foc din cari se va încălzi si sala de învățământ.

La primirea cuincuenalelor se vor socoti și anii de serviciu făcuți și numai în mod provisor la această școală și conducătorul corului bisericesc va primi o remunerațiune anuală de 30 fl. v. a.

Invetatorii cu purtari bune si diligenti pot conta si la alte venituri accidentale pana la 100 fl. v. a.

Doritorii de a ocupa unul din aceste posturi s $\ddot{a}$ - $\dot{s}$ i trimit $\dot{a}$ cererile concursuale cu documentele recerute de legile din vig $\acute{o}$ re la oficiul protores-
bital gr.-or. din C $\acute{a}$ mpeni.

Comitetul parohial gr.-or. din
Vidra-de-sus în conțelegere cu oficiul
protopresbiteral.

Câmpeni, 12 Maiu 1898.

Romul Fardui,
protopop.

Se află de vânzare

Portretul

Exelentiei Sale, Înalt Preasântitului Domn

Miron Romanul.

Archiep. si Metropolit.

Prețul fl. 1.—

Librăria Tipografiei archidiece ane,
Sibiiu.

Au apărut:

Juvenilia

Proză si versuri

de

Sextil Pușcariu

à 80 cr.

Julian Devale

Epigram

Pretul 50 cr.

Se pot procura dela **Librăria**
archidiecezană, Sibiiu.

Librăria Tipografiei Archidieceșane.

În Librăria Tipografiei archidiececane din Sibiu se află următoarele cărți de școală:

Abece	pentru școalele populare rom. de Zacharia Boiu, edi- țiunea XIV legat	fl. —24
"	("Micul prieten al copiilor") de S. Moldovan, broșat 22 cr., legat	" —25
"	românesc, de V. Petri, legat	" —25
Abcdar	maghiar-român, de N. Putnoky, partea I., leg.	" —20
"	" " " de F. Koós și V. Goldiș, leg.	" —20
"	maghiar de P. Gőnczy	" —14
Ântăia carte de lectură și învăț.	de I. Popescu, leg.	" —20
"	" " " cetire pentru învățarea limbei ger- mane de I. Dorca	" —25
Aritmetică	pentru începătorii din școalele primare, de P. Dima, broș.	" —30
"	de P. Dogariu și I. Dariu, cu numerii dela 1—20, broș. 15 cr.; cu num. dela 1—100, br. 15 cr.; cu num. dela 1—1000, br. 20 cr.; cu num. dela 1—1,000,000 br.	" —30
"	pentru anii din urmă ai școlii primare partea IV, de I. Dariu, broș.	" —45
"	pentru școalele populare, de F. E. Lurz, trad. anul I. și II., 20 cr. part. a II-a	" —35
Atlas, de Kozma Gyula		" 1.—
Bucovina	pentru învățătura pruncilor, leg.	" —20
Cântările bisericesci, culese și arangiate de D. Cunțan		" 4.—
Carte de cetire de Z. Boiu partea I., leg. 40 cr. part.	II., leg.	" —30
"	" " " pentru cl. I. și II. gimn. de I. Popea	" 1.35
"	" " " II. pentru școalele populare, prelu- crată de Dr. Petru Șpan, leg. 30 cr. a III-a	" —60
"	" " " pentru anii din urmă, de Ioan Pop Reteganul	" —75
"	" " " de V. Onițiu, pentru cl. III gimn., reală, broș. 1 fl., pentru cl. IV. gimn. reală, leg.	" 1.60
"	" " " maghiară, partea I. de Dr. I. Cri- șianu și N. Putnoky, broș. 70 cr., partea II., broș. 1 fl. leg.	" 1.15
"	de rugăciune pentru tinerimea gr. or. română, frumos leg.	" —15
Catechism bogat leg.		" —50
"	mic al bisericei ort. ort. de Z. Boiu, leg.	" —20
"	pentru învățământul religiunii dreptcred. răsărit. de Moise Toma, leg.	" —20
Charte geografice, aprobate: Ungaria și Austro-Un- garia, à fl. 5.75, Europa		" 6.—
Chemia elementară anorganică și organică de A. Vlaicu, broș. 80 cr., leg.		" 1.—
Computul în școala poporală, de I. Popescu, broș.		" 1.20
Conductor la aplicarea întâii cărți de lectură și învă- țătura de I. Popescu, broș.		" —10
Confesiunea ortodoxă, de Dr. B. Constantinescu		" 1.20
Culegere de cântări biser. în folosul tinerimei, broș.		" —12
"	de G. Ștefănescu, caetul I. 25 cr. II. 25 cr. III.	" —35
Cunoștințe din constituția patriei, de I. Popovici, leg.		" —20
Curs complet de corespondență comercială, de I. C. Panțu		" 1.60
Curs de limba maghiară pentru școalele populare ro- mâne, de I. Molnar, partea I. broș. 16 cr. leg. 20 cr.; partea a II-a broș. 20 cr., leg. 24 cr.; pentru curs. III. broș. 16 cr., leg.		" —20
Curs de limba maghiară, de M. Voilean și P. Bod, partea I., anul I. și III. de școală		" —25
Curs elementar de geometrie practică de D. Mirescu leg.		" 1.—
"	de muzică, partea II., de Const. M. Cordoneanu, broș. 50 cr., partea III. și IV., broș.	" —80
Curs practic de aritmetică pentru școalele populare de Ars. Vlaicu, I. 22 cr.; II. 25 cr.; III.		" —35
Curs practic de economie, de I. Georgescu		" —25
Curs practic de limba maghiară pentru anul I. și II. de școală de I. Dariu, broș.		" —16
Dialogi româno-francezi, de M. Rudinescu		" 1.20
"	româno-germâni, de M. Rudinescu	" 1.—
Dicționar româno-germân și germân român, de S. P. Barcianu, tom. I. fl. 2.50, tom. II.		" 3.80
"	maghiar-român de Dr. I. Crișan leg.	" 2.—
"	român-maghiar de N. Putnoky, leg.	" 2.—
Drepturile și datorințele civile pentru școalele popo- rale confesionale, broș.		" —20
Economia câmpului și grădinaritul pentru școalele populare, de G. Moian, broș.		" —25
Economia domestică pentru cl. IV. primară de fete, de o asociațiune de învățători, leg.		" —60
Elemente de fizică pentru școl. popor. de I. Dariu, leg.		" —30
"	de geografie de Z. Boiu, leg.	" —30
Elemente de geografie comparativă, pentru clasele infer. de S. V. Isopescu, curs. I.		" —95
"	de geometrie pentru anii din urmă ai școlii populare de D. Dogariu și I. Dariu, leg.	" —20
"	din teoria muzicii, de A. Sequens, broș.	" —50
Exercițiile gimnastice în școalele elementare române de Iosif Aron		" —15
Exercițiile de stil în școala popor. de D. Lăpădat, broș.		" —15
Fibel, după metoda analitică-sintetică de G. Jausz, leg.		" —30
Fizica pentru școalele populare de D. Făgărășan, broș.		" —30
Fizica pentru școalele populare, de Iosif Bălan, broș.		" —25
Gaspey-Otto-Sauer, Metoda pentru studiul limbilor mo- derne, conversațiuni franceze de L. Leist.		" 1.10
Geografia Ungariei, de Dr. N. Pop, broș.		" —25
Geografia pentru școl. popor. de I. Dariu, broș. 30 cr., leg.		" —35
"	de D. Făgărășan și S. Mol- dovan, broș. 25 cr., leg.	" —30
Geografia pentru școalele medii de D. Făgărășan și S.		" 1.20
Moldovan tom. I., broș.		" 1.—
Geografia pentru școalele medii de D. Făgărășan și A. Bârsean tom. II., broș. 50 cr., tom. III., broș.		" 1.—
Globuri terestre simple à	fl. 1.—, 2.—, 3.30, 5.30, 10.— cu meridian à	" 3.15, 5.30, 8.40, 12.60, 21.—
Gramatica elementară a limbei germâne pentru școale secund. de Dr. G. Coman, partea III., broș. 85 cr., leg.		" 1.—
Gramatica germană, de Sava Popovici Barcianu, eus. practic pentru școale secundare, prep. și priv.		" 1.40
"	limbei maghiare de Dr. I. Crișianu și N. Putnoky, broș.	" 1.—
Gramatica română, pentru școalele popor. de I. Dariu		" —25
"	întocmită pentru școalele secundare de I. Pilița	" 1.25
"	de I. Petran, p. I. Etimologia	" 1.—
"	de S. P. Barcian, leg.	" —50
"	de I. Mihelțian, pentru cl. II. broș. 10 cr.; cl. III. broș. 16 cr.; cl. IV., broș.	" —24
Gramatik der Rumänischen Sprache, de A. Pum- nul, prelucrată de S. V. Isopescu		" —80
Higiena poporală, de Dr. G. Vuia, broș. 1 fl., leg.		" 1.20
Higiena copilului dela naștere până la al 7-lea an al etății de Simion Stoica, broș.		" —15
Intrebări de educațiune și instruct. de Dr. P. Șpan, br.		" 1.—
Introducere în științele naturale, pentru învățămên- tul secundar de B. Nanian		" —75
Isagogia, de Dr. Il. Pușcariu, broș.		" 1.50
Istoria biblică, pentru școalele populare, leg.		" —30
"	biblică pentru școalele medii, inf. și școl. civ. broș.	" —55
"	bisericescă pentru școalele populare, leg.	" —30
"	bisericescă pentru școalele medii de Dr. Ilarion Pușcariu, partea I., broș. 50 cr.; partea II. broș.	" —50
Istoria bisericescă rom. de Șaguna, partea I. și II., br.		" 3.—
"	în limba germană	" 1.—
"	literaturei române, de I. Lazariciu, broș.	" 1.—
"	naturei și fizică, de Z. Boiu, leg.	" —30
"	naturală, de Dr. D. P. Barcian, partea II.	" —60
"	de Ipol. Ilasieviciu, leg.	" —36
"	patriei, de I. Dariu, broș.	" —25
"	patriotică, de Z. Boiu, leg.	" —30
"	pedagogiei, de Dr. Petru Pipoș, broș.	" 2.—
"	pedagogiei, de V. Grig. Borgovan	" 1.50
"	Ungariei, de Dr. N. op, broș.	" —20
"	în legătură cu istoria univers. pentru școale populare, de Silvestru Moldovan, broș.	" —20
"	Ungariei pentru școl. secund. de V. Goldiș broș.	" —80
"	universală de V. Goldiș evul vechiu, broș.	" 1.—
"	" "	

Afară de aceste procură Librăria Tipografiei arhidieceșane ori-ce cărți didactice pe lângă cele mai avantajoase condițiuni.

Lângă prețul cărții este a se adăuga și costul transportului.

La 10 sau mai multe exemplare din aceeași carte se dă rabatul cuvenit.